

Dan id-dokument ġie magħmul bil-hsieb li jintuża bħala għodda ta' dokumentazzjoni u l-istituzzjonijiet ma jassumu l-ebda responsabbiltà għall-kontenut tiegħu

► **B**

ID-DIRETTIVA TAL-KUNSILL 1999/74/KE

tad-19 ta' Lulju 1999

li tistabilixxi *standards* minimi għall-harsien ta' tiġieġ li jbid

(ĠU L 203, 3.8.1999, p. 53)

Emendata minn:

	Nru	Ġurnal Uffiċjali	
		Pàġna	Data
► M1 Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 806/2003 ta' l-14 ta' April 2003	L 122	1	16.5.2003

ID-DIRETTIVA TAL-KUNSILL 1999/74/KE

tad-19 ta' Lulju 1999

li tistabilixxi *standards minimi għall-ħarsien ta' tiġieġ li jbid*

IL-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jwaqqaf il-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 37 dwar dan,

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni ⁽¹⁾,

Wara li kkunsidra l-fehma tal-Parlament Ewropew ⁽²⁾;

Wara li kkunsidra l-fehma tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali ⁽³⁾,

Billi:

- (1) Fis-7 ta' Marzu 1988 il-Kunsill adotta d-Direttiva 88/166/KEE ⁽⁴⁾ li tikkonforma mas-sentenza tal-Qorti tal-Gustizzja fil-Każ 131/86 (annullament tad-Direttiva tal-Kunsill 86/113/KEE tal-25 ta' Marzu 1986 li tistabilixxi *standards minimi għall-ħarsien ta' tiġieġ li jbid* miżmuma f'batteryja ta' gaġġi);
- (2) L-Artikolu 9 tad-Direttiva 88/166/KEE jehtieġ li l-Kummissjoni tissottometti, qabel l-1 ta' Jannar 1993, kull rapport dwar żviluppi xjentifiċi rigward il-*benessere* tat-tiġieġ taħt diversi sistemi ta' trobbija u dwar id-disposizzjonijiet fl-Anness għad-direttiva, akkumpanjat b'kull proposta xierqa ta' aġġustament;
- (3) Id-Direttiva tal-Kunsill 98/58/KE ta' l-20 ta' Lulju 1998 dwar il-ħarsien ta' annimali miżmuma għal skopijiet ta' biedja ⁽⁵⁾, mhejjija fuq il-bażi tal-Konvenzjoni Ewropeja għall-ħarsien ta' Annimali miżmuma għal Skopijiet ta' Biedja, tistabilixxi disposizzjonijiet tal-Komunità mmirati biex jagħtu effett lill-prinċipji stabbiliti fil-Konvenzjoni, li jinkludu id-disposizzjoni għal akkomodazzjoni, ikel, ilma u kura xierqa għall-ħtiġiet fiżjoloġiċi u etoloġiċi ta' l-annimali;
- (4) Fl-1995 il-Kumitat Permanenti tal-Konvenzjoni Ewropea għall-ħarsien ta' l-Annimali miżmuma għal Skopijiet ta' Biedja adotta kull rakkomandazzjoni dettaljata, li tinkludi tiġieġ li jbidu;
- (5) Il-ħarsien ta' tiġieġ li jbidu hija kwistjoni ta' kompetenza tal-Komunità;
- (6) Id-differenzi li jistgħu jxekklu l-kondizzjonijiet ta' kompetizzjoni jinterferixxu fit-tnexxija ta' l-organizzazzjoni tas-suq ta' l-annimali u tal-prodotti mill-annimali;
- (7) Ir-rapport tal-Kummissjoni li għalih saret referenza fil-premessa 2, li huwa msejjes fuq kull fehma mill-Kumitat Xjentifiku Veterinarju, ikkonkluda li l-kondizzjonijiet ta' *benessere* ta' tiġieġ miżmuma f'batteryja ta' gaġġi attwali u f'sistemi oħra ta' trobbija mhumix adegwati u li ċertu ħtiġiet tagħhom ma jistgħux jintlahqu f'dawn il-gaġġi; għaldaqstant għandhom jiddaħħlu l-ogħla *standards* possibbli, fid-dawl ta' diversi parametri li jridu jiġu meqjusa sabiex jittejjbu dawn il-kondizzjonijiet;
- (8) Madanakollu, għal kull perjodu li jrid jiġi determinat, l-użu ta' sistemi ta' gaġġi mhux arrikkiti jista' jtkompla taħt ċerti kondizzjonijiet, inkluż ħtiġiet strutturali u ta' spazju mtejjba;
- (9) Irid jinżamm kull bilanċ bejn id-diversi aspetti li jridu jiġu meqjusa, fir-rigward kemm tal-*benessere* kif ukoll ta' saħħa, konsiderazzjonijiet ekonomiċi u soċjali, kif ukoll l-impatt ambjentali;

⁽¹⁾ ĠU C 157, ta' l-4.6.1999, p. 8.

⁽²⁾ ĠU C 128, tas-7.5.1999, p. 78.

⁽³⁾ ĠU C 101, tat-12.4.1999.

⁽⁴⁾ ĠU L 74, tad-19.3.1988, p. 83.

⁽⁵⁾ ĠU L 221, tat-8.8.1998, p. 23.

▼B

- (10) Huwa xieraq li, waqt li jkunu għaddejjin studji dwar il-*benessere* ta' tigieġ li jbidu b'diversi sistemi ta' trobbija, jiġu adottati disposizzjonijiet li jippermettu lill-Istati Membri li jagħzlu l-iktar sistema jew sistemi xierqa;
- (11) Il-Kummissjoni għandha tissottometti kull rapport ġdid bi proposti xierqa li jiehdu konsiderazzjoni ta' dak ir-rapport;
- (12) Id-Direttiva 88/166/KEE għandha għalhekk tiġi mhassra u mibdula,

ADOTTA DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

1. Din id-Direttiva tistabbilixxi *standards* minimi għall-ħarsien ta' tigieġ li jbid.

2. Din id-Direttiva ma tapplikax għal:

- stabbilimenti b'inqas minn 350 tigieġa li tbid,
- stabbilimenti li jrabbu tigieġ li jbidu għat-trobbija.

Dawn l-istabbilimenti għandhom, madanakollu, jissoktaw li jkunu soġġetti għad-disposizzjonijiet rilevanti tad-Direttiva 98/58/KE.

Artikolu 2

1. Id-definizzjonijiet fl-Artikolu 2 tad-Direttiva 98/58/KE għandhom jgħoddu fejn meħtieġa.

2. Magħduda ma' dan, id-definizzjonijiet li ġejjin għandhom japplikaw għall-iskop ta' din id-Direttiva:

- (a) "tigieġ li jbidu" tfisser: tigieġ ta' l-ispeċi *Gallus gallus* li jkunu laħqu maturità f'dak li huwa bajd u li jinżammu għall-produzzjoni ta' bajd mhux mahsuba għat-tfaqis;
- (b) "bejta" tfisser: kull post separat għat-tqeghid tal-bajd, li l-komponenti ta' l-art tiegħu m'hemmx għalfejn jinkludi gożwajer li tista' tiġi f'kontatt mat-tjur, għal kull tigieġa wahda jew għal kull grupp ta' tigieġ (bejta ta' grupp);
- (c) "ħmieġ" ifisser: kull materjal li jista' jitfarrak li jippermetti lit-tigieġ li jissodisfaw il-ħtiġiet etoloġiċi tagħhom;
- (d) "żona li tista' tintuża" tfisser: kull zona wiesgħa ta' mill-inqas 30 cm b'rampa ma' l-art ta' mhux iktar minn 14 %, bi spazju għar-ras ta' mill-inqas 45 cm. Żoni ta' bejtiet m'għandhomx jitqiesu bħala żoni li jistgħu jintużaw.

Artikolu 3

Skond is-sistema jew sistemi adottati mill-Istati Membri, dawn għandhom jagħmlu ċert li s-sidien u d-detenturi ta' tigieġ li jbidu japplikaw mhux biss id-disposizzjonijiet rilevanti tad-Direttiva 98/58/KE u ta' l-Anness ta' din id-Direttiva imma wkoll il-ħtiġiet speċifiċi għal kull wahda mis-sistemi li għaliha saret referenza hawn isfel, jiġifieri:

- (a) jew id-disposizzjonijiet stabbiliti fil-Kapitolu I fir-rigward ta' sistemi alternattivi;
- (b) jew id-disposizzjonijiet stabbiliti fil-Kapitolu II fir-rigward ta' sistemi ta' gaġġi mhux arrikkiti;
- (c) jew id-disposizzjonijiet tal-Kapitolu III rigward gaġġi arrikkiti.

KAPITOLU I

Disposizzjonijiet applikabbli għal sistemi alternattivi

Artikolu 4

1. L-Istati Membri għandhom jagħmlu ċert li mill-1 ta' Jannar 2002 kull sistema ta' produzzjoni mibnija jew mibnija mill-ġdid li għaliha saret referenza f'dan il-kapitolu u kull sistema ta' produzzjoni ta' dan it-tip li bdiet tintuża għall-ewwel darba tikkonforma mill-inqas mal-htigiet ta' hawn isfel.
 1. Kull sistema trid tiġi mġhammra b'tali mod li kull tiġieġa li tbid ikollha:
 - (a) jew *feeders* linejari li jipprovdu ta' l-inqas 10 ċm għal kull tajra jew *feeders* ċirkolari li jipprovdu ta' mill-inqas 4 ċm għal kull tajra;
 - (b) jew hawt ta' tisqija kontinwa li jipprovdi 2,5 ċm għal kull tiġieġa jew hawt ċirkolari ta' tisqija li jipprovdi 1 ċm għal kull tiġieġa.

Maghduda ma' dan, jekk jiġu użati bzieżel jew kikkri għat-tisqija, għandu jkun hemm ta' mill-inqas bezzula waħda jew kikkra għal kull 10 tiġieġ. Meta l-punti ta' tisqija huma ċċumbati l-ġewwa, ta' mill-inqas żewġ kikkri jew żewġt ifliexken bil-bezzul irid ikun milhuq minn kull tiġieġa;
 - (ċ) ta' mill-inqas bejta waħda għal kull seba' tiġieġiet. Jekk jintużaw bejtiet ta' gruppi, irid ikun hemm ta' mill-inqas 1 m² ta' spazju fil-bejta għal kull massimu ta' 120 tiġieġa;
 - (d) perċi adegwati, mingħajr truf li jaqtgħu u li jipprovdu ta' mill-inqas 15 ċm għal kull tiġieġa. Il-perċi ma jistgħux jitpoġġew fuq iż-żibel u d-distanza orizzontali bejn il-perċi trid tkun ta' mill-inqas 30 ċm u d-distanza orizzontali bejn il-perċa u l-hajt trid tkun ta' mill-inqas 20 ċm;
 - (e) ta' mill-inqas 250 ċm² ta' zona biż-żibel għal kull tiġieġa, u ż-żibel għandu jikkupa ta' mill-inqas terz tal-wiċċ ta' l-art.
 2. Il-paviment ta' l-installazzjonijiet irid ikun kostruwit b'tali mod li jappoġġa b'mod adegwat id-dwiefer ta' kull sieq li jharsu 'l quddiem.
 3. Maghduda ma' dawn id-disposizzjonijiet stabbiliti f'punti 1 u 2,
 - (a) jekk jintużaw sistemi ta' trobbija fejn it-tiġieġ jistgħu jiċċaqalqu b'mod hieles bejn livelli differenti,
 - (i) m'għandux ikun hemm iktar minn erba' livelli;
 - (ii) l-isparju għar-ras bejn il-livelli jrid ikun ta' mill-inqas 45 ċm;
 - (iii) il-faċilitajiet ta' tisqija u ta' ikel irid ikun distribwit b'tali mod li jipprovdi aċċess ugwali għal kull tiġieġa;
 - (iv) il-livelli jridu jkunu rranġati b'tali mod li ma jippermettux li l-hmieġ jaqa' fil-livelli ta' isfel.
 - (b) Jekk it-tiġieġ li jbidu jkollhom aċċess għal ftuh ta' barra:
 - (i) irid ikun hemm diversi toqob li jagħtu aċċess dirett għaž-żona ta' barra, ta' mill-inqas 35 ċm għoljin u 40 ċm wiesgħa u li jestendu t-tul kollu tal-bini; f'kull kas, fetha totali ta' 2 m trid tkun disponibbli għal kull grupp ta' 1000 tiġieġa;
 - (ii) iż-żoni fejn jistgħu jiġru fil-beraħ iridu jkunu:
 - ta' kull zona xierqa għad-densità ta' l-istokk u n-natura ta' l-art, sabiex ma jkun hemm ebda kontaminazzjoni;
 - mġhammra b'kenn minn temp qieraħ u annimali predaturi, u, jekk meħtieġ, hwat tax-xorb adattati.
 4. Id-densità ta' l-istokk ma tistax teċċedi disa' tiġieġ li jbidu għal kull 2 m ta' zona li tista' tintuża.

▼B

Madanakollu, meta ż-zona li tista' tintuża tikkorrispondi għall-wieċ ta' l-art disponibbli, l-Istati Membri jistgħu, sal-31 ta' Diċembru 2011, jawtorizzaw kull densità ta' stokk ta' 12-il tiġieġa għal kull 2m ta' zona disponibbli għal dawk l-istabbilimenti li japplikaw din is-sistema fit-3 ta' Awissu 1999.

2. L-Istati Membri għandhom jagħmlu ċert li l-htigiet minimi stipulati fil-paragrafu 1 japplikaw għal kull sistema alternattiva mill-1 ta' Jannar 2007.

KAPITOLU II

Disposizzjonijiet applikabbli għat-trobbija f'sistemi ta' gaġġi mhux arrikkiti*Artikolu 5*

1. L-Istati Membri għandhom jagħmlu ċert li mill-1 ta' Jannar 2003 kull sistema ta' gaġġi li għaliha saret referenza f'dan il-kapitolu tikkonforma ta' l-inqas mal-htigiet li ġejjin:

1. ta' l-anqas 550 cm² għal kull tiġieġa, mkejla fuq kull pjan orizzontali, li tista' tintuża minghajr restrizzjoni, b'mod partikolari li ma jinkludux pjanċi mhux taż-żibel li jintużaw biex ixellfu u li jistgħu jirres-triġu l-arja disponibbli, iridu jiġu provduti għal kull tiġieġa li tbid;
2. kull hawt ta' l-ikel li jista' jintuża minghajr restrizzjonijiet irid jiġi provdut. It-tul tiegħu jrid ikun ta' mill-inqas 10 cm multiplikat bin-numru ta' tiġieġ fil-gaġġa;
3. kemm-il darba ma jiġux ipprovduti *drinkers* bil-beżżula jew kikkri għax-xorb, kull gaġġa jrid ikollha kanal ta' xorb kontinwu ta' l-istess tul bħall-hawt ta' l-ikel imsemmi fil-punt 2. Meta jiġu ċċumbati l-punti tax-xorb, ta' mill-inqas żewġ *drinkers* tal-beżżula jew żewġ kikkri bir-ras għandhom ikunu milhuqa minn kull gaġġa;
4. il-gaġġi jridu jkun ta' mill-inqas 40 cm għoljin fuq ta' mill-inqas 65 % taż-zona tal-gaġġa u mhux inqas minn 35 cm f'kull punt;
5. Il-pavimenti tal-gaġġi jridu jinbnew b'tali mod li jappoġġaw b'mod adegwat id-dwiefer li jharsu 'l quddiem ta' kull sieq. Iż-żerziqa tal-paviment ma tistax tkun iktar minn 14 % jew 8 %. Fil-każ ta' pavimenti li ma jużawx gożwajer rettangolari, l-Istati Membri jistgħu jippermettu żerziqa aktar wieqfa;
6. il-gaġġi għandhom jiġu mġhamra b'taġhmira xierqa għat-tqassir tad-dwiefer.

2. L-Istati Membri għandhom jagħmlu ċert li t-trobbija f'gaġġi li għalihom saret referenza f'dan il-kapitolu tiġi projbita b'effett mill-1 ta' Jannar 2012. Apparti dan, b'effett mill-1 ta' Jannar 2003 ebda gaġġa bħal dawk li għalihom saret referenza f'dan il-Kapitolu ma tista' tinbena jew tiddaħhal f'servizz għall-ewwel darba.

KAPITOLU III

Disposizzjonijiet applikabbli għal trobbija f'gaġġi arrikkiti*Artikolu 6*

L-Istati Membri għandhom jagħmlu ċert li mill-1 ta' Jannar 2002 kull gaġġa li għaliha saret referenza f'dan il-kapitolu tikkonforma ta' mill-inqas mal-htigiet li ġejjin:

1. it-tiġieġ li jbidu jrid ikollhom:
 - (a) ta' mill-inqas 750 cm² ta' zona ta' gaġġa għal kull tiġieġa, li ta' mill-inqas 600 cm² minnhom trid tiġi użata; l-gholi tal-gaġġa apparti minn dak 'l fuq miż-zona li tiġi użata għandu jkun ta' mill-inqas 20 cm f'kull punt u ebda gaġġa m'għandha jkollha zona totali li hija inqas minn 2000 cm²;
 - (b) kull bejta;
 - (c) ħmieġ li jagħmlu t-tnaqqir u ħakk possibbli;
 - (d) perċi xierqa li jippermettu ta' mill-inqas 15 cm għal kull tiġieġa;

▼B

2. irid jiġi provdut kull ħawt ta' l-ikel li jista' jintuża mingħajr restrizzjonijiet. It-tul tiegħu jrid ikun ta' mill-inqas 12 ċm multiplikat bin-numru ta' tiġieġ fil-gaġġa;
3. kull gaġġa jrid ikollha kull sistema ta' xorb addattat għad-daqs tal-grupp; meta *drinkers* bil-beżżul jiġu provduti, ta' mill-inqas żewġ *drinkers* bil-bzieżel jew żewġ kikkri jridu jkun jintlaħqu minn kull tiġieġa;
4. sabiex tiġi ffaċilitata l-ispezzjoni, l-installazzjoni u d-depopolazzjoni tat-tiġieġ irid ikun hemm kull navata minima ta' wisgħa minima ta' 90 ċm bejn is-sarbut ta' gaġġ u kull spazju ta' mill-inqas 35 ċm irid jithalla bejn il-paviment tal-bini u l-qiegħ ta' sarbut tal-gaġġi;
5. il-gaġġi għandhom jiġu armati b'taġħmir xieraq għat-tqassir tad-dwiefer.

KAPITOLU IV

Disposizzjonijiet finali

Artikolu 7

L-Istati Membri għandhom jagħmlu ċert li l-istabbilimenti koperti fil-mira ta' din id-Direttiva huma reġistrati mill-awtorità kompetenti u jingħataw kull numru distintiv li għandu jkun il-medju sabiex jiġu intraċċati bajd impoġġija fis-suq għall-konsum uman.

L-arranġamenti għall-implimentazzjoni ta' dan l-Artikolu għandhom jiġu stabbiliti qabel l-1 ta' Jannar 2002 b'mod konformi mal-proċedura stabbilita fl-Artikolu 11.

Artikolu 8

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa sabiex jagħmlu ċert li l-awtorità kompetenti twettaq spezzjonijiet sabiex tissorvelja l-konformità tad-disposizzjonijiet ta' din id-Direttiva. Dawn l-ispezzjonijiet jistgħu jitwettqu fl-okkażjoni meta jrisu kontrolli għal skopijiet oħrajn.

2. Minn kull data stabbilita skond il-proċedura li hemm provdut għaliha fl-Artikolu 11, l-Istati Membri għandhom jirrapportaw lill-Kummissjoni dwar l-ispezzjonijiet imwettqa b'mod konformi ma' paragrafu 1. Il-Kummissjoni għandha tissottometti sommarji ta' dawn ir-rapporti lill-Kumitat Veterinarju Permanenti.

3. Qabel l-1 ta' Jannar 2002 il-Kummissjoni għandha, skond il-proċedura stipulata fl-Artikolu 11, tissottometti proposti għall-armonizzazzjoni ta' dawn li ġejjin:

- (a) l-ispezzjonijiet li għalihom saret referenza fil-paragrafu 1;
- (b) il-format u l-kontenut tar-rapporti li għalih saret referenza fil-paragrafu 2 u l-frekwenza li biha għandhom jiġu sottomessi.

Artikolu 9

1. Kull meta tinħtieġ l-applikazzjoni uniformi tal-htigiet ta' din id-Direttiva, esperti veterinarji mill-Kummissjoni jistgħu, konguntivament ma' l-awtoritajiet kompetenti:

- (a) jivverifikaw li l-Istati Membri jikkonformaw mal-htigiet imsemmija;
- (b) jagħmlu kontrolli fuq il-lok sabiex jagħmlu ċert li l-ispezzjonijiet jitwettqu b'mod konformi ma' din id-Direttiva.

2. Kull Stat Membru li fit-territorju tiegħu ssir kull spezzjoni għandu jipprovi l-esperti veterinarji mill-Kummissjoni b'kull assistenza li dawn jistgħu jehtigju fil-qadi ta' dmirhom. L-eżitu tal-kontrolli li jsiru jridu jiġu diskussi ma' l-awtorità kompetenti ta' l-Istati Membri konċernati qabel ma jsir ir-rapport finali u jiġi mdawwar.

3. L-awtorità kompetenti ta' l-Istat Membru kkonċernat għandha tiehu kull miżura li tista' tkun meħtieġa sabiex jittieħdu in konsiderazzjoni r-riżultati tal-provi.

▼B

4. Regoli dettaljati għall-applikazzjoni ta' dan l-Artikolu għandhom jiġu adottati, jekk meħtieġa, skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 11.

Artikolu 10

Sa mhux iktar tard mill-1 ta' Jannar 2005 il-Kummissjoni għandha tagħti kull rapport lill-Kunsill, imsejjes abbażi ta' kull fehma mill-Kumitat Veterinarju Xjentifiku, dwar id-diversi sistemi ta' trobbija ta' tiġieġ li jbid, u b'mod partikolari dwar dawk koperti minn din id-Direttiva, b'konsiderazzjoni kemm l-aspetti patoloġiċi, zootečniċi, fiżjoloġiċi, u etoloġiċi tad-diversi sistemi kif ukoll ta' l-impatt tagħhom fuq is-saħħa u fuq l-ambjent..

Dak ir-rapport għandu jithejja wkoll fuq il-bażi ta' kull studju ta' l-implikazzjonijiet soċjo-ekonomiċi tad-diversi sistemi u ta' l-effetti tagħhom fuq is-sħab ekonomiċi tal-Komunità.

Magħduda ma' dan, għandu jiġi akkumpanjat bi proposti xierqa li jieħdu in konsiderazzjoni l-konkluzjonijiet tar-rapport u l-eżitu tan-negożjati ta' l-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ.

Il-Kunsill għandu jaġixxi b'kull maġġoranza kkwalifikata fuq dawn il-proposti fi żmien 12-il xahar minn meta jiġu sottomessi.

▼M1*Artikolu 11*

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita mill-Kumitat Permanenti tal-Katina ta' l-Ikel u s-Saħħa ta' l-Annimali stabbilit skond l-Artikolu 58 tar-Regolament (KE) Nru 178/2002 ⁽¹⁾.

2. Meta jsir riferiment għal dan l-Artikolu, għandhom japplikaw l-Artikoli u 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE ⁽²⁾.

Il-perjodu taż-żmien stabbilit fl-Artikolu 5(6) tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandu jiġi ffissat għal tliet xhur.

3. Il-Kumitat għandu jadotta r-Regoli tiegħu ta' Proċedura.

▼B*Artikolu 12*

Id-Direttiva 88/166/KEE qiegħda hawnhekk tiġi mhassra b'effett mill-1 ta' Janar 2003.

Artikolu 13

1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-seħh il-liġijiet, regolamenti u disposizzjonijiet amministrattivi, inkluż kull penali meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva sa mhux iktar tard mill-1 ta' Jannar 2002. Huma għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni dwar dan minnufih.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawn il-miżuri, għandu jkollhom kull referenza għal din id-Direttiva jew jiġu akkumpanjati b'din ir-referenza fl-okkazzjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Il-metodi għall-ghamla ta' din ir-referenza għandhom jiġu stipulati mill-Istati Membri.

2. L-Istati Membri jistgħu, waqt li jirrispettaw ir-regoli ġenerali stabbiliti fit-Trattat, iżommu jew japplikaw fit-territorji tagħhom disposizzjonijiet għall-harsien ta' tiġieġ li jbidu li huma iktar stringenti minn dawk previsti minn din id-Direttiva. Huma għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni dwar kull miżura meħuda għal dawn il-finijiet.

3. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-testi tad-disposizzjonijiet prinċipali tal-liġi nazzjonali li huma adottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

⁽¹⁾ ĠU L 31, ta' l-1.2.2002, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 184, tas-17.7.1999, p. 23.

▼ **B**

Artikolu 14

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-seħh fil jum tal-publikazzjoni tagħha fil-*Ġurnal Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej*.

Artikolu 15

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

ANNESS

B'zieda mad-disposizzjonijiet rilevanti ta' l-Anness għad-Direttiva 98/58/KE, il-htigiet li ġejjin japplikaw:

1. Kull tiġieġa trid tiġi spezzjonata mis-sid jew mill-persuna responsabbli għat-tiġieġ ta' mill-inqas darba kuljum.
2. Il-livell ta' storbju jrid jiġi minimizzat. Storbju bla waqfien jew storbju għall-arrieda jrid jiġi evitat. Fannijiet ta' ventilazzjoni, makkinarju ta' l-għalf u tagħmir ieħor irid jiġi konstruwit, jitqiegħed, imħaddem, u miżmum b'tali mod li jikkawża l-inqas storbju possibbli.
3. Kull bini jrid ikollu livelli ta' dawl biżżejjed biex jippermetti li t-tiġieġ kollu jara lil xulxin u li jidhru b'mod ċar, biex jinvestigaw l-inhaw ta' madwarhom b'mod viżwali u li jintwerew livelli normali ta' attività. Jekk ikun hemm dawl naturali, l-aperturi tad-dawl iridu jiġu rranġati b'tali mod li d-dawl jiġi distribwit b'mod ugwali ġewwa l-akkomodazzjoni.

Wara l-ewwel ftit jiem ta' kondizzjonar, is-sistema ta' dawl għandha tkun tali li tipprevjeni problemi ta' saħħa u ta' mġieba. Għaldaqstant, trid issegwi ritmu ta' 24 siegħa u trid tinkludi kull perjodu mhux interrott ta' dlam li jdum, bħala indikazzjoni, madwar terz tal-ġurnata, sabiex it-tiġieġ ikunu jistgħu jistrieħu u sabiex jiġu evitati problemi bħal immunodipressjoni u anomaliji okulari. Kull perjodu ta' għabex ta' żmien xieraq irid jiġi provdut meta d-dawl jitbaxxa sabiex it-tiġieġ ikollhom hin biex jadattaw mingħajr tfixkil jew hsara.

4. Dawk il-partijiet tal-bini, tagħmir jew strumenti li jmissu mat-tiġieġ iridu jiġu mnaddfa u ddisinfettati sew regolarment u f'kull każ kull darba li titwettag depopolazzjoni u qabel ma tiddaħħal konsenja ġdida ta' tiġieġ. Waqt li l-gaġġi jkun okkupati, l-uċuħ u t-tagħmir irid jinżamm nadif b'mod sodisfaċenti.

Il-hmieġ irid jitneħħa kemm jista' jkun ta' spiss u tiġieġ mejjet irid jitneħħa kuljum.

5. Il-gaġġi jridu jkun mgħammra b'tali mod li jipprojbixxu t-tiġieġ milli jaħrab.
6. Akkomodazzjoni li tikkonsisti f'żewġ sarbuti ta' gaġġi jew aktar irid ikollhom tagħmir jew miżuri xierqa li jippermettu spezzjoni ta' kull sarbut mingħajr diffikultà u li tiffaċilita t-tneħħija ta' tiġieġ.
7. Id-disinn u d-dimensjonijiet tal-bieb tal-gaġġa jrid ikun tali li tiġieġa adulta tkun tista' tiġi mneħħija mingħajr tbatija żejda jew mingħajr ma twegġa'.
8. Mingħajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet tal-punt 19 ta' l-Anness għad-Direttiva 98/58/KE, kull mutilazzjoni għandha tiġi projbita.

Sabiex tittiehed prevenzjoni kontra tnaqqir tar-rix u kannibaliżmu, madan-kollu, l-Istati Membri jistgħu jawtorizzaw it-tirqim tal-munqar sakemm dan isir minn impjegati kwalifikati fuq flieles li għandhom inqas minn 10 ijiem u li huma maħsuba sabiex ibidu.